

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

Grupul Parlamentar al Alianței pentru Unirea Românilor

ÎNTREBARE PARLAMENTARĂ

Către: **Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, domnului Tónczos BARNA, ministru-interimar**

De la: **Doamna Laura GHERASIM, deputat în circumscripția electorală nr.39 Vaslui**

Subiectul întrebării: Clarificări despre absorbția fondurilor europene pentru agricultură și dezvoltare rurală în județul Vaslui

Stimate domnule ministru,

România beneficiază, în fiecare exercițiu financiar, de fonduri europene substanțiale destinate sprijinirii agriculturii, dezvoltării rurale și modernizării spațiului rural, gestionate în principal prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și implementate de Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale (AFIR)¹. La nivel național, gradul de absorbție prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014–2020 a depășit 95%, o performanță anunțată public de Ministerul pe care îl conduceți, însă această cifră ascunde diferențe majore între județe, iar în spatele mediei naționale există comunități rurale întregi care rămân în afara acestor oportunități.

¹ <https://www.afir.ro/>

Județul Vaslui este un astfel de exemplu - deși dispune de un potențial agricol dintre cele mai importante din Moldova, județul se află constant la coada clasamentului național al fondurilor europene atrase în agricultură². În ultimii ani, au atras mai multe fonduri decât Vasluiul județe precum Alba, Argeș sau Buzău, unde relieful și structura terenurilor sunt mai puțin favorabile agriculturii de câmp. Pentru un județ care se numără printre cele mai sărace din țară și în care agricultura reprezintă principala sursă de venit pentru o mare parte a populației, această rămânere în urmă este sinonimă cu exploatațiile nemodernizate, tinerii care pleacă din sate și localitățile care se depopulează de la un an la altul.

Cauzele, stimate domnule ministr-interimar, sunt, în bună măsură, structurale: fragmentarea excesivă a terenurilor agricole, îmbătrânirea forței de muncă din agricultură, lipsa accesului la consultanță și la finanțare modernă, precum și o infrastructură rurală slab dezvoltată în numeroase comune. La toate acestea se adaugă și un deficit de informare și de sprijin administrativ pentru care răspunderea revine instituțiilor statului în teritoriu și vă dau exemplul ședința Colegiului Prefectural, unde prefectul județului Vaslui a reproșat public conducerii Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale lipsa de transparență și a solicitat imparțialitate în relația cu fermierii, lăsând să se înțeleagă că accesul la programele de finanțare nu este egal pentru toți solicitanții.

La toate acestea se adaugă o problemă de actualitate imediată, anume variantele consultative ale ghidurilor solicitantului pentru intervențiile DR-12 și DR-14 „Investiții în fermele de mici dimensiuni”, aflate în consultare pe site-ul AFIR, ce introduc criterii de selecție care pot dezavantaja sistematic fermierii din județele fără zonă montană, între care și Vasluiul. Potrivit grilelor propuse, amplasarea investiției în zona montană poate aduce până la 20 de puncte în sectorul zootehnic și 15 puncte pentru achizițiile simple, iar într-o competiție națională unică un asemenea avans decide selecția înainte ca proiectele să fie evaluate pe fond. Un fermier din Vaslui poate îndeplini aceleași condiții de dimensiune, viabilitate și capacitate de implementare, dar pornește cu un handicap de până la 20 de puncte

² <https://www.vreameanoua.ro/prefectul-eduard-popica-a-sters-pe-jos-cu-seful-de-la-afir-vaslui-nu-vreau-sa-mai-vad-cum-ascundeti-informatii-fermierilor/>

doar pentru că exploatarea sa nu se află în zonă montană. La acestea se adaugă criteriul deținerii în proprietate a terenurilor, aplicat uniform unor sectoare cu structuri funciare diferite - ușor de îndeplinit pentru o fermă legumicolă pe 0,5–1 hectar, dar practic prohibitiv pentru o exploatare vegetală care lucrează zeci de hectare în arendă, formă de exploatare firească și legală în agricultura de câmp. Sprijinul pentru zona montană este necesar, însă ar trebui acordat prin anvelope financiare distincte — așa cum, în trecut, proiectele din teritoriul ITI Delta Dunării aveau o alocare separată în cadrul submăsurii 6.3 —, nu printr-un punctaj care obligă fermierii din județele sărace să concureze din start în dezavantaj, cu atât mai mult cu cât un alt program public, Programul Regional Nord-Est 2021–2027, acordă potrivit documentelor ADR Nord-Est punctaj suplimentar tocmai proiectelor din Vaslui și Botoșani, pentru reducerea disparităților intraregionale, fapt ce contrazice însuși principiul coeziunii teritoriale pe care fondurile europene ar trebui să îl slujească.

Având în vedere cele expuse, domnule ministru-interimar, vă rog să răspundeți la următoarele întrebări:

1. Care este valoarea totală a fondurilor europene contractate și, respectiv, plătite către beneficiarii din județul Vaslui prin PNDR 2014–2020 și prin intervențiile Planului Strategic PAC 2023–2027, precum și locul ocupat de județul Vaslui în ierarhia națională a fondurilor atrase pentru agricultură și dezvoltare rurală, pe fiecare dintre acești ani?
2. Ce măsuri, cu termene și responsabili clar stabiliți, are în vedere Ministerul pentru a reduce decalajul de absorbție dintre județul Vaslui și județele fruntașe și pentru a valorifica potențialul agricol al acestui județ?
3. Cum intenționați să facilitați accesul fermierilor și al micilor antreprenori agricoli din Vaslui la instrumentele financiare de garantare și creditare gestionate de Minister, în condițiile în care majoritatea exploatașilor din județ sunt de mici dimensiuni, fără garanții bancabile și cu sprijin administrativ minim?

4. Ce măsuri veți lua pentru a simplifica și digitaliza relația cu beneficiarii din județele mai puțin dezvoltate, cum este cazul Vasluiului, unde există un decalaj major de acces la informație și la finanțare față de județele din vestul și nord-vestul țării?
5. Aveți în vedere înființarea unui mecanism de sprijin tehnic — inclusiv centre județene de consultanță funcționale — pentru sprijinirea fermierilor și a autorităților locale în pregătirea și implementarea proiectelor de dezvoltare rurală în județul Vaslui?
6. Ce măsuri va lua Ministerul, prin AFIR, pentru a garanta transparența informării și tratamentul imparțial al tuturor solicitanților la nivelul Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale Vaslui, în urma semnalelor publice privind accesul inegal la programele de finanțare, ridicate inclusiv de prefectul județului?
7. În ce stadiu se află aprobarea ghidurilor solicitantului pentru intervențiile DR-12 și DR-14, a analizat Ministerul, prin AFIR, impactul grilei de punctaj care acordă până la 20 de puncte pentru amplasarea investiției în zona montană și intenționați reanalizarea acestui punctaj, astfel încât amplasarea geografică să nu elimine din start din competiție fermierii din județele fără zonă montană, precum Vasluiul?
8. Aveți în vedere introducerea unor alocări financiare distincte — o anvelopă pentru zona montană, una pentru teritoriile care beneficiază de instrumente teritoriale speciale și una pentru celelalte zone rurale —, urmând modelul alocărilor separate practicate anterior, de pildă pentru teritoriul ITI Delta Dunării în cadrul submăsurii 6.3, astfel încât sprijinul pentru zona montană să fie păstrat, iar proiectele să concureze pe calitatea investiției în interiorul fiecărei categorii?
9. Va fi adaptat criteriul privind deținerea în proprietate a terenurilor la specificul fiecărui sector agricol — prin recunoașterea contractelor de arendă sau concesiune încheiate pe termen suficient pentru implementarea și

monitorizarea proiectului și prin praguri de suprafață rezonabile —, pentru a nu dezavantaja exploatațiile vegetale care lucrează suprafețe mari în arendă față de cele legumicole ori zootehnice?

10. Va realiza și publica Ministerul, prin AFIR, o simulare a impactului grilei de punctaj pe județe și pe sectoare înainte de aprobarea formei finale a ghidurilor, precum și datele istorice privind distribuția pe județe a proiectelor selectate și a fondurilor contractate în perioadele anterioare, pentru a se putea verifica dacă sistemele de punctaj folosite au concentrat disproporționat finanțările în anumite zone?
11. În condițiile în care lansarea sesiunilor a fost anunțată pentru luna septembrie, iar ghidurile se află încă în consultare, cum vă asigurați că forma finală este publicată din timp, încât toți fermierii să își poată pregăti documentația, că organizațiile fermierilor din județele slab dezvoltate — între care Vaslui și Botoșani — sunt consultate și că informarea și promovarea programelor se fac echitabil în toate județele, nu lăsate pe seama unui singur funcționar al Oficiului Județean?

Solicite răspuns scris.

Cu mulțumiri,

**Laura GHERASIM, deputat în circumscripția electorală nr.39 Vaslui,
Președinte al Comisiei pentru cercetarea abuzurilor, corupției și pentru
petiții**